

PATVIRTINTA

Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V- 76

BIRŽŲ „AUŠROS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2019–2020 ir 2020–2021 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų Biržų „Aušros“ mokyklos pradinio ugdymo programos ugdymo planas (toliau – Mokyklos ugdymo planas) reglamentuoja pradinio ugdymo programos, pradinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ugdymo programos ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje.

2. Mokyklos ugdymo plano tikslas – apibrėžti Pradinio ugdymo programos vykdymo reikalavimus ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti mokykloje, kuriais vadovaudamasi mokykla, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius, planuoja ir organizuoja pradinį ugdymą, sudarydama lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti optimaliausią pamokų skaičių, skirtą dalykų programoms įgyvendinti, mokantis pagal pradinio ugdymo programas;

3.2. nustatyti pagrindinius ugdymo pritaikymo pagal mokinių poreikius būdus (individualizuojant, diferencijuojant, integruojant ir kt.);

4. Mokyklos 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pradinio ugdymo planas (toliau – Mokyklos ugdymo planas) rengiamas vadovaujantis Bendroju ugdymo planu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“ (toliau – Bendroji programa) nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, pradinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir mokyklos strateginiu planu.

5. Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos:

5.1. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinių žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;

5.2. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti;

5.3. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendruoju ugdymo planu;

5.4. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma;

5.5. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, plėtojant gebėjimus ir galias;

5.6. kitos Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

6. Rengiant Mokyklos ugdymo planą:

6.1. mokyklos direktoriaus 2019-04-16 įsakymu Nr. V-64 sudaryta darbo grupė, į kurią bendradarbiavimo pagrindais įtraukti mokytojų, mokyklos administracijos, mokyklos vaiko gerovės komisijos atstovai, tėvai.

6.2. darbo grupė, rengdama dvejų metų Mokyklos ugdymo planą, susitaria dėl jo struktūros ir formos;

6.3. numatomos ugdymo organizavimo gairės dėl ugdymo organizavimo karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu;

6.4. pradinių klasių metodikos grupėje ir metodikos taryboje aptartas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“ ir mokytojų tarybos posėdyje 2020-06-22 protokoliniu nutarimu Nr.4 susitarta dėl platformos Microsoft Office 365 Teams aplinkos galimybių panaudojimo ugdymo procese:

6.4.1. Teams aplinkoje kaupiami skaitmeninio turinio ištekliai, priemonės, sukurti aplankai mokinių darbams ir kūriniams kaupti bei vertinti;

6.4.2. naudojamas aplinkos el. paštas;

6.4.3. naudojamos sinchroninės komunikacijos priemonės (skaitmeninis pokalbių kambarys, Zoom įskiepis, Pamokos bloknatas);

6.5. kaupiami mokymo(si) ištekliai: skaitmeniniai vadovėliai, aktuali garso ir vaizdo medžiaga, pateiktys, užduočių paketai pagal pasiekimų lygmenis, nuorodos į mokymosi išteklius, namų darbų užduotys;

6.6. teikti nuotolines konsultacijas (darbas su gabiais ar turinčiais mokymosi spragų mokiniams);

6.7. projektiniams, praktiniams-tiriamiesiems darbams organizuoti;

6.8. namų mokymo organizavimui (mokinių, mokomų namuose ligos ar traumų atvejais);

6.9. Mokykla skaitmeninių technologijų taikymo įgūdžių savianalizei naudoja SELFIE (efektyvaus mokymosi švietimo technologijomis skatinant inovacijas savianalizė, angl. Self reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies) priemonę, kuri padės mokyklos bendruomenei į mokymą, mokymąsi ir mokinių vertinimą efektyviai įtraukti skaitmenines technologijas.

6.10. mokykla, rengdama Mokyklos pradinio ugdymo planą, remiasi švietimo stebėsenos, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis ir rekomendacijomis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, mokyklos įsivertinimo duomenimis.

7. Ugdymo planas:

7.1. mokyklos ugdymo plano pakeitimai aptarti mokytojų tarybos posėdyje 2020 m. birželio 22 d., protokolo Nr. MTP-4;

7.2. suderintas su Mokyklos taryba 2020 m. birželio 22 d., protokolo Nr. MT-3;

7.3. Ugdymo planas suderintas su Biržų r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi 2020 m. rugpjūčio 31 d., įsakymu Nr. V - 46.

8. Mokykla susitarė (Mokytojų tarybos 2019 m. birželio 27d., protokolo Nr. MTP - 4):

8.1. Mokyklos ugdymo planas rengiamas dvejiems mokslo metams;

8.2. pradinio ugdymo procesas organizuojamas trimestrais;

8.3. Bendrajai programai įgyvendinti skiriamos ugdymo valandos per savaitę pagal Bendrojo ugdymo plano 27 punktą;

8.4. ugdymo turinys formuojamas pagal Bendrąsias programas (integralaus, dalykinio ir mišraus ugdymo), mokymasis organizuojamas pamokos forma;

8.5. ugdymo turinys mokykloje planuojamas ir detalizuojamas vadovaujantis bendruosiuose ugdymo planuose nurodytu mokymosi dienų ir dalyko programai skiriamų valandų skaičiumi vieneriems mokslo metams;

8.6. edukacinės erdvės kuriamos, panaudojamos ir pritaikomos, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, keliamus ugdymo tikslus (pradinių klasių metodikos grupės 2019 m. birželio 12 d. protokolo Nr. METP-6);

8.7. Bendrosios programos pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių, ir pradinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimo programos rengiamos metams numatant mokymo metodus ir būdus, pagalbos teikimą, koreguojamos kas trimestrą (direktoriaus įsakymas 2017-08-28 Nr. V-128);

8.8. valandos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti skiriamos pirmajai užsienio kalbai (anglų) mokyti;

8.9. klasės dalijamos į grupes:

8.9.1. pirmajai užsienio kalbai mokyti, klasėje esant ne mažiau kaip 20 mokinių;

8.9.2. doriniam ugdymui mokyti, mažiausias mokinių skaičius grupėje – 12 mokinių, nesusidarius atitinkamam mokinių skaičiui į vieną grupę jungiami paralelinių klasių mokiniai;

8.9.3. laikinosios grupės sudaromos mokymo pagalbai teikti.

8.10. mokinių mokymosi krūvio reguliavimo priemonių:

8.10.1. mokytojai diagnostinius testus organizuoja 1,3 klasėse mokslo metų pabaigoje;

8.10.2. 2 ir 4 klasių mokiniai dalyvauja Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime.

8.10.3. pasiekimų patikrinamieji darbai organizuojami pagal mokytojo ilgalaikį planą. Didžiausias patikrinamųjų darbų skaičius per savaitę – 4.

8.10.4. pasiekimų patikrinamieji darbai (kontroliniai, testai ir pan.) pirmą dieną po atostogų nerašomi;

8.10.5. 1 klasėje, pirmą pusmetį namų darbai neskiriami;

8.10.6. prieš atostogas namų darbai neskiriami.

8.11. mokinių ugdymo pasiekimai ir pažanga vertinama taikant formuojamąjį, diagnostinį, apibendrinamąjį vertinimą, stebima ir fiksuojama kiekvieno mokinio individuali pažanga (direktoriaus 2017-08-28 įsakymas Nr. V-123);

8.11.1. mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant ne vien į apibrėžtus, programinius ugdymo tikslus, bet ir į individualias kiekvieno mokinio ypatybes bei išgales, siekiant nuolatinės asmeninės pažangos mokiniui tinkamu tempu, netrikdomos mokinio pasiekimų lygio klasėje ar mokinių grupėje įvertinimą.

8.12. vadovėlių ir kitų mokymo(si) priemonių pasirinkimas aptariamas pradinių klasių metodikos grupėje, atsižvelgiant į mokinių poreikius, individualius gebėjimus, laikomasi perimamumo ir nuoseklumo principų (pradinių klasių metodikos grupės 2019 m. birželio 12 d. protokolo Nr. METP-5);

8.13. mokiniams skiriama 14 dienų pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai (toliau – pažintinė veikla).

8.14. neformaliojo vaikų švietimo programos (derinant su Bendrosios programos dalykų ugdymo programomis) siūlo mokytojas visiems pradinių klasių mokiniams kūrybiniais, meniniais, sportiniais, pažintiniams poreikiams tenkinti. Sudaromos grupės iš 1-2 ar 3-4 klasių mokinių, mažiausias mokinių skaičius grupėje 15. Neformaliojo švietimo programos pateikiamos iki 2021-05-25 neformalųjį švietimą kuriojančiam direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

8.15. prevencinių ir kitų ugdymo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (integruojant į Bendrosios programos dalykus);

8.16. Bendradarbiavimas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) vykdomas vadovaujantis „Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo ir bendradarbiavimo tvarkos aprašu“, patvirtintu direktoriaus 2019-11-26 įsakymu Nr. V-194.

8.16.1. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais) tikslai:

8.16.1.1. įtraukti tėvus į ugdymo proceso planavimą, mokinių lūkesčių, pasiekimų ir pažangos aptarimą, sprendimų dėl ugdymo (si) kokybės gerinimo priėmimą, problemų, susijusių su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu, sprendimą.

8.16.1.2. skatinti tėvus padėti vaikams mokytis, sukurti jiems tinkamą edukacinę aplinką namuose, dalyvauti bendrose veiklose.

8.16.2. kiekvieno mokinio mokymosi pasiekimai ir pažanga aptariami su tėvais individualaus pokalbio metu vieną kartą per trimestrą;

8.16.3. bendri klasės tėvų susirinkimai organizuojami ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

8.17. pirmokų adaptacijai skiriamas pirmas trimestras;

8.18. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos:

8.18.1. ugdymo turinys mokykloje planuojamas ir detalizuojamas vadovaujantis Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytu mokymosi dienų ir dalyko programai skiriamų valandų skaičiumi vieneriems mokslo metams;

8.18.2. mokykloje rengiami ilgalaikiai mokomųjų dalykų planai vieneriems mokslo metams, atsižvelgiant į Bendrųjų programų reikalavimus, mokinių pasiekimus, mokymosi galimybes ir poreikius. Per mokslo metus mokytojai, įvertinę mokinių gebėjimų lygį, pažangą, mokymosi rezultatus, darbo tempą ir kitus poreikius, koreguoja mokomųjų dalykų planus;

- 8.18.3. ilgalaikio dalyko plano forma pateikta Ugdymo turinio planavimo tvarkos ap-
raše, patvirtintame direktoriaus 2017-08-28 įsakymu Nr. V-118. Ilgalaikiai planai pateikiami
iki rugsėjo 1 dienos pradinį ugdymą kuriojančiam vadovui ir suderinami iki spalio 1 dienos;
- 8.18.4. susitarta per mokslo metus stebėti ne mažiau 2-3 kiekvieno mokytojo pamokų.
9. Mokyklos ugdymo planas viešai skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROCESO TRUKMĖ

10. 2019–2020 mokslo metai prasideda 2019 m. rugsėjo 2 d., baigiasi 2020 m. rugpjū-
čio 31 d. Ugdymo procesas prasideda 2019 m. rugsėjo 2 d., baigiasi 2020 m. birželio 9 d.
Ugdymo proceso trukmė – 175 ugdymo dienos.

10.1. Mokyklos tarybos 2019-06-27 protokoliniu nutarimu Nr. MT-4 ugdymo proce-
sas, įgyvendinant pradinio ugdymo programą, skirstomas trimestrais. Vadovaujantis BUP 5.1
punktu nustatoma trimestrų trukmė:

- 1-asis 2019-09-02 – 2019-11-30;
- 2-asis 2019-12-01 – 2020-03-15;
- 3-asis 2020-03-16 – 2020-06-09.

11. 2020–2021 mokslo metai prasideda 2020 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2021 m. rugpjū-
čio 31 d. Ugdymo procesas prasideda 2020 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2021 m. birželio 8 d.
Ugdymo proceso trukmė – 175 ugdymo dienos.

11.1. Mokyklos tarybos 2019-06-27 protokoliniu nutarimu Nr. MT-4 ugdymo
procesas, įgyvendinant pradinio ugdymo programą, skirstomas trimestrais. Vadovaujantis
BUP 5.1 punktu nustatoma trimestrų trukmė:

- 1-asis 2020-09-01 – 2020-11-30;
- 2-asis 2020-12-01 – 2021-03-15;
- 3-asis 2021-03-16 – 2021-06-08.

12. Ugdymo procese mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario
(Velykų) atostogos, kurių bendra trukmė 2019–2020 mokslo metais – 19, o 2020–2021 moks-
lo metais – 20 ugdymo dienų. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos.

13. Mokinių atostogos 2019–2020 mokslo metais:

Rudens	2019-10-28–2019-10-31
Žiemos (Kalėdų)	2019-12-23–2020-01-03
Žiemos	2020-02-17–2020-02-21
Pavasario (Velykų)	2020-04-14–2020-04-17

14. Mokinių atostogos 2020–2021 mokslo metais:

Rudens	2020-10-26–2020-10-30
Žiemos (Kalėdų)	2020-12-23–2021-01-05
Žiemos	2021-02-15–2021-02-19
Pavasario (Velykų)	2021-04-06–2021-04-09

15. Ugdymas esant ypatingoms aplinkybėms ar aplinkybėms mokykloje, dėl kurių
ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu,
gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo

proceso organizavimo būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių ar aplinkybių mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pobūdį ir apimtį.

15.1. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

15.2. Ekstremali temperatūra – mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje minus 20 °C ar žemesnė arba 30 °C ar aukštesnė.

15.3. Mokiniais, dėl ypatingų aplinkybių ar aplinkybių mokykloje, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalingą informaciją mokytojai skelbia elektroniniame dienyne ir (arba) Microsoft Office 365 platformos Teams aplinkoje. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

16. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

16.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

16.1.1. keisti nustatytą pamokų trukmę;

16.1.2. keisti nustatytą pamokų pradžios ir pabaigos laiką;

16.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

16.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso organizavimo sprendimus, mažinančius/šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

16.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių mokyklos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – savininku (dalyvių susirinkimu);

16.3. ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokyklos vadovas sprendimą ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

16.4. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovui priėmus sprendimą ugdymą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, mokykla:

16.4.1. vadovaujasi Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos Ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2020 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-54;

16.4.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

16.4.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese pasirinkta kita mokymo forma ir būdu, susitarti dėl galimų šios problemos sprendimo būdų, pasirinkimo alternatyvų, galimos pagalbos priemonių. Svarbu, kad visi mokiniai turėtų priėjimą prie mokymosi išteklių. Pastebėjus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

16.4.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

16.4.5. skiria ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) sinchroniniam ugdymui, ir ne daugiau 50 procentų – asinchroniniam ugdymui;

16.4.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesui organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas. Galima nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė per dieną – iki 2 val.;

16.4.7. susitaria su mokytojais dėl tarpdalykinio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad asinchroniniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas: tikslingas tiesioginio transliavimo internetu ar televizijoje pamokų stebėjimas, filmuotų užduočių atlikimas, užduočių atlikimas elektroninėse platformose, knygų skaitymas, užduočių atlikimas iš vadovėlių ir t. t., atsižvelgiant į mokinių galimybes ir amžiaus ypatumus;

16.4.8. susitaria, kaip bus skiriamos mokymosi užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu mokinys gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek mokiniai turės skirti laiko užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir fiksuojami įvertinimai ir pan.;

16.4.9. paskiria asmenį (-is), kuris(-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymosi proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą ar komunikuos kitais svarbiais klausimais (pvz., informacinių komunikacinių technologijų perdavimas mokiniams, pagalbos teikimas diegiant, naudojantis informacinių technologijų programomis ar pan.) tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negalėjo būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Informacija apie tai skelbiama mokyklos tinklalapyje;

16. 4.10. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

17. Pradinio ugdymo programos turinį sudaro šios sritys: dorinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, socialinis ir gamtamokslinis ugdymas, meninis ugdymas, fizinis ugdymas.

18. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį, susitaria dėl:

18.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1-4 klasėse numatomas vadovaujantis Higienos norma;

18.2. ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.) ne mažiau 3 pamokų per mokslo metus.

18.3. Pamokų ir pertraukų laikas:

1 klasėms:		2-4 klasėms:	
1	8.00-8.35	1	8.00-8.45
2	8.55-9.30	2	8.55-9.40
3	9.50-10.25	3	9.50-10.35
4	11.00-11.35	4	11.00-11.45
5	12.05-12.40	5	12.05-12.50
		6	13.00-13.45

18.4. Klasės dalijamos į grupes:

18.4.1. doriniam ugdymui, jei tos pačios klasės mokinių tėvai (globėjai) mokiniams yra parinkę tikybą ir etiką; mokykloje nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

18.4.2. užsienio kalbai mokytis, klasėje esant ne mažiau kaip 20 mokinių;

18.4.3. 14 ugdymo proceso dienų (68 val.) per mokslo metus skiriama pažintinei veiklai). Ši veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose ir kt. Ši veikla yra ugdymo proceso dalis, ja siekiama Bendrojoje programoje numatytų ugdymo tikslų:

1. Rugsėjo 1 – Mokslo ir žinių diena (komunikavimo kompetencijų ugdymui). – 3 val.
2. Spalio 5 d. – Savivaldos diena (pažinimo ir socialinės kompetencijų ugdymui) – 5 val.
3. Gruodžio mėn. – Kalėdiniai renginiai (bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijų ugdymui) – 5 val.

4. Gruodžio mėn. – Edukaciniai renginiai šv. Kalėdų belaukiant. (socialinės kompetencijos ugdymui) – 5 val.

5. Sausio mėn. – Žiemos palydų šventė ((bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijų ugdymui) – 5 val.

6. Kovo mėn. – renginys „Kaziuko mugė“ (verslumo ir komunikavimo kompetencijų ugdymui) – 5 val.

7. Balandžio mėn. – Mažųjų velykėlės (bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijų ugdymui) – 5 val.

8. Gegužės mėn. – renginiai "Aš ir mano šeima" (mamos, tėvo, šeimos dienoms darbai ir renginiai) (socialinių kompetencijų ugdymui) – 5 val.

9. Visus metus – Kultūros paso renginiai (pažinimo, mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymui) – 5 val.

10. Rugsėjo – Birželio mėn. – Edukacinės išvykos (pažinimo, asmeninių kompetencijų ugdymui) – 10 val.

11. Birželio 1 d. – šventė skirta Tarptautinei vaikų gynimo dienai „Vartai į vasarą“ (socialinių, asmeninių kompetencijų ugdymui) – 5 val.

12. Lapkričio, gegužės mėn. – Tiriamųjų darbų diena „Mano pirmieji tyrinėjimai“ (pažinimo, mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymui) – 10 val.

18.4.4. Vykdomi 3 ilgalaikiai projektai :

- „Auginkime vieni kitus“ – partnerystės skatinimas stiprinant pilietinį aktyvumą ir patriotiškumą, saugios aplinkos kūrimas mokykloje (1,5, 8 klasių mokiniams);
- „Mes iš „Aušros“ – pažinimo, asmeninių, komunikavimo ir sociokultūrinių kompetencijų ugdymui;
- „Tėvų mokykla“ – tėvų pagalbos mokantis stiprinimui, bendradarbiavimo kompetencijų ugdymui.

18.5. Namų užduočių mokiniams atlikimo trukmė iki 1 valandos. Namų darbų užduotys turi:

18.5.1. atitikti mokinio galias;

18.5.2. būti naudingos tolesniam mokymuisi;

18.5.3. nebūti užduodamos atostogoms;

18.5.4. nebūti skirtos dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

19. Mokiniais, kurie negali tinkamai įvykdyti užduočių, skirtų atlikti namuose, dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų rekomenduoti jas atlikti pailgintos dienos grupėje mokykloje.

20. Mokykla organizuoja mokinių mokymosi krūvio stebėseną ir remdamasi turimais duomenimis, jeigu reikia, koreguoja ugdymo procesą.

21. Mokykla užtikrina sistemingą švietimo pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją, intervenciją ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (direktoriaus 2017-08-28 įsakymas Nr. V-120).

22. Mokykla, vertindama mokinio pasiekimus ir pažangą, vadovaujasi teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą.

23. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes (pradinių klasių metodikos grupės 2017 m. birželio 2 d. protokolo Nr. METP-5). Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus.

24. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas:

24.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, pasiekimus ar nesėkmes;

24.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus atliekamas 1, 3 klasėse mokslo metų pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes; 2 ir 4 klasių mokiniai dalyvauja Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (pradinių klasių metodikos grupės 2017 m. birželio 2 d. protokolo Nr. METP-5);

24.2.1. atsižvelgiant į tai, ką norima įvertinti (vertinimo tikslą), mokytojai ilgalaikiuose planuose numato kokius taikys diagnostinio vertinimo būdus: projektiniai, kontroliniai darbai, testai ir kt. Per dieną atliekamas ne daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

24.2.2. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais žodžiu individualiai ir raštu elektroniniame dienyne, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

24.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (įrašus elektroniniame dienyne ir vertinimo aplanką, vertinimo aprašą ar kt.);

24.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Trimestro pabaigoje mokinių pasiekimai apibendrinami, vertinant mokinio per trimestrą padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

24.3.1. elektroniniame dienyne (toliau Dienynas);

24.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

24.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

24.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

24.3.2. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (direktoriaus 2017-08-28 įsakymas Nr. V-117); Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

25. Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti:

25.1.1. 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metais skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

25.1.2. Minimalus pamokų 2019–2020 mokslo metais skaičius pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti per metus (savaitę):

Dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų Pradinio ugdymo programai
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Lietuvių kalba	280 (8)	245 (7)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	0	70 (2)	70 (2+1*)	70 (2+1*)	210 (6+2*)
Matematika **	140 (4)	175 (5)	140 (4)	140 (4) **	595 (17) **
Pasaulio pažinimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Dailė ir technologijos	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Muzika	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Fizinis ugdymas***	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)
Iš viso privalomų pamokų skaičius metams	770 (22)	840 (24)	805 (23+1*)	805 (23+1*)	3220 (92)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	35 (1)		140 (4)		175 (5)
Neformalusis švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

Pastaba:

* Valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti. Kadangi užsienio kalbai mokyti klasė dalijama į grupes, tai valandų, skirtų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti skaičius dvigubėja.

**Minimalus pamokų skaičius matematikai koreguojamas tarp klasių, atsižvelgiant į praėjusiais mokslo metais skirtą pamokų skaičių.

***Fizinis ugdymas įgyvendinamas pagal pradinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą.

25.1.3. Minimalus pamokų 2020–2021 mokslo metais skaičius pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti per metus (savaite):

Dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų Pradinio ugdymo programai
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Lietuvių kalba	280 (8)	245 (7)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	0	70 (2)	70 (2+1*)	70 (2+1*)	210 (6+2*)
Matematika	140 (4)	175 (5)	140 (4)	175 (5)	630 (18)
Pasaulio pažinimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Dailė ir technologijos	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Muzika	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Fizinis ugdymas**	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)
Iš viso privalomų pamokų skaičius metams	770 (22)	840 (24)	805 (23)	840 (24)	3255 (93)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	70 (2)		105 (3)		175 (5)
Neformalusis švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

Pastaba:

* Valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti. Kadangi užsienio kalbai mokyti klasė dalijama į grupes, tai valandų, skirtų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti skaičius dvigubėja.

**Fizinis ugdymas įgyvendinamas pagal pradinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą.

26. Mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

27. Pamokų skaičių klasei per metus sudaro: privalomos pamokos visiems klasės mokiniams; pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti; pamokos dalyko, kuriam mokyti klasė dalijama į grupes; valandos neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti.

28. Valandos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, įvertinus mokinių poreikius, naudojamos I užsienio kalbai (anglų) mokyti, švietimo pagalbai teikti.

29. Neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos, atsižvelgiant į mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus, mokyklos lėšas. Mokiniai laisvai renkasi neformaliojo vaikų švietimo programas, padedančias atsiskleisti jų pomėgiams, talentams. Rekomenduojama į neformaliojo vaikų švietimo veiklą padėti įsitraukti mokiniams, gyvenantiems nepalankiomis socialinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis sąlygomis, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atvykusiems ar grįžusiems iš užsienio valstybių.

30. Neformaliojo švietimo grupėje mažiausias mokinių skaičius - **15** (Mokytojų tarybos 2019-06-27 protokolinis nutarimas Nr. MT-4). Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

31. Neformaliojo vaikų švietimo programos per mokinių atostogas vykdomos nevalstybinės, savivaldybės ir valstybinės – biudžetinės ir viešosios įstaigos – savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), kitų mokyklų – savininko (dalyvių susirinkimo) ar mokyklos nustatyta tvarka.

32. Neformaliojo švietimo programos (apibendrintas veiklas, uždavinius, laukiamus rezultatus) mokytojai skelbia iki 2020-05-25. Mokiniai pagal poreikius renkasi programą iki 2020-06-05. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui pasirinkimus tikslina iki 2020-09-07.

33. Mokykla mokslo metų pabaigoje įvertina neformaliojo švietimo programų rezultatus ir poreikius kitiems mokslo metams. Neformaliojo švietimo vadovai ruošia ataskaitas ir pristato mokytojų tarybos posėdyje mokslo metų pabaigoje. Meninės, sportinės veiklos neformaliojo švietimo programų vadovai su būrelių vaikais prisideda prie mokyklos renginių organizavimo arba pristato savo veiklos rezultatus atskirame renginyje.

34. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, vadovaujantis Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija patvirtinta 2005-12-30 Nr. ISAK-2695 (su visais pakeitimais ir papildymais). Siūlomos neformaliojo švietimo ugdymo programos, parengtos derinant Bendrosios programos dalykų programų ir neformaliojo švietimo turinį, kurios padeda gerinti mokinių pasiekimus, tobulinti bendrąsias kompetencijas (pvz., skaitymo, kūrybinių gebėjimų plėtojimo, gamtamokslinio tyrinėjimo, pažinimo ir pan.).

35. Neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų.

36. Neformaliojo švietimo programos 2019-2020 mokslo metams 1-4 klasių mokinių poreikių tenkinimui pateikiamos priede. (Priedas Nr.1).

TREČIASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ UGDYMO NAMIE IR UGDYMOŠI ŠEIMOJE** **ORGANIZAVIMAS**

37. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašas):

37.1. Bendroji programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį. Rekomenduojama įgyvendinti visas Bendrosios programos dalykų programas, išskyrus fizinio ugdymo programą;

37.2. mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko Bendrąją programą, numato ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

37.3. mokinys gydytojo leidimu dalį pamokų gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šios ugdymo pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą;

37.4. namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) mokomam mokiniui 1–3 klasėse skiriama 315 metinių (9 savaitinės) pamokų Bendrosios programos ugdymo dalykams įgyvendinti; 4 klasėse – 385 metinės (11 savaitinių) pamokos.

37.5. Vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje pagal pradinio ugdymo programą. Mokykla, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdas, padeda tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

37.6. mokykla padeda tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą (-si) šeimoje vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. A-458 „Dėl mokyklų, padedančių tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą(-si) šeimoje, sąrašo patvirtinimo“. Informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 patvirtintą „Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašą“

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

38. Mokykla, atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos Pradinio ugdymo programos dalį (toliau – tarptautinė pradinio ugdymo programa) ar priešmokyklinio ugdymo programos dalį:

38.1. priima mokytis vadovaudamasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, susipažinusi su atvykusiųjų asmenų lūkesčiais ir norais dėl mokymosi kartu su bendraamžiais.

38.2. tėvų (globėjų) pageidavimu priima vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sueina šešeri metai, mokytis pagal pradinio ugdymo programą, jeigu užsienio valstybėje vaikas buvo ugdomas mokykloje pagal priešmokyklinio ugdymo ar formaliojo švietimo programas ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius įrodymus;

38.3. informuoja Biržų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių;

38.4. kartu su mokinio tėvais (globėjais) ar teisėtais mokinio atstovais numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, aptaria švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos:

38.4.1. jei mokykla nustato, kad reikalinga tikslinė pagalba programų skirtumams pašalinti, mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, kuriame nurodoma, kokia pagalba (atskirų ugdomųjų dalykų, lietuvių kalbos ar socialinių kultūrinių kompetencijų ir kt.)

ir kaip bus teikiama. Individualiame ugdymo plane gali būti numatytas pamokų skaičiaus perskirstymas tarp atskirų dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 27 punkte;

38.4.2. numato mokinio apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę, mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus. Pagalbos teikimas gali būti numatomas kelerių metų laikotarpiui;

38.4.3. nuolat bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais) ar teisėtais mokinio atstovais ir teikia informaciją apie mokinio mokymąsi, daromą pažangą;

38.4.4. prireikus, pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

38.4.5. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, atliepiančias besimokančiojo poreikius.

38.5. informacija šeimoms apie grįžtančių į Lietuvą vaikų priėmimo į mokyklą tvarką pateikiama mokyklos interneto svetainėje, dėl priėmimo galima konsultuotis telefonu 8 450 36715 arba el. paštu birzai.ausra@gmail.com.

39. Mokiniui, nemokančiam ar nepakankamai mokančiam lietuvių kalbą, mokykla sudaro sąlygas intensyviai tobulinti lietuvių kalbos gebėjimus, organizuodama papildomą, individualų lietuvių kalbos mokymą, skirdama pamokų iš mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamų pamokų. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienu metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

PENKTASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

40. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

40.1. Dorinis ugdymas:

40.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką, Romos katalikų tikybą ar evangelikų reformatų tikybą;

40.1.2. nesusidarius 12 mokinių grupei, sudaroma jungtinė grupė iš paralelių klasių mokinių, jungtinės grupės: tikyba (1bc, 2ab, 3ab, 3bc), etika (1abc, 2abc, 3abc, 4abc);

40.1.3. sudaroma evangelikų reformatų grupė iš 1-4 klasių mokinių.

40.1.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

40.2. Kalbinis ugdymas:

40.2.1. lietuvių kalbos dalykas yra Pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis;

40.2.2. lietuvių kalbos ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrąją programą, skiriant Bendrojo ugdymo plano 27 punkte nurodytas pamokas;

40.2.3. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

40.2.3.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais–ketvirtaisiais Pradinio ugdymo programos metais.

40.2.3.2. mokykla siūlo ne mažiau kaip vieną kalbą iš trijų Europos kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių) (toliau – užsienio kalba).

40.2.3.3. užsienio kalbos mokymui 3, 4 klasėje skiriamos 3 pamokos per savaitę (1 val. iš valandų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti);

40.3. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

40.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama pusė pasaulio pažinimo dalykui skirtu ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis

praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalį (ne mažiau 18 pamokų per mokslo metus) dalykui skiriamo laiko ugdymas turėtų vykti tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

40.3.2. socialiniams gebėjimams ugdyti rekomenduojama dalį (ne mažiau 9 pamokų per mokslo metus) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

40.4. Matematinis ugdymas:

40.4.1. organizuojant matematinį ugdymą mokytojai vadovaujamosi Bendrosios programos matematikos dalyko programa, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, ne mažiau kaip 2 pamokas per trimestrą veda IT kabinete, ilgalaikiuose planuose numato skaitmeninių mokomųjų priemonių panaudojimą.

40.5. Fizinis ugdymas:

40.5.1. fiziniam ugdymui skiriamos 105 fizinio ugdymo pamokos per metus (3 pamokas per savaitę);

40.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:

40.5.2.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

40.5.2.2. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą ugdymo proceso metu, organizuojama judrioji pertrauka po 4 pamokų, esant palankiam orui, mokyklos vidiniame kiemelyje ir vykdomos fiziniam aktyvinimui skirtos veiklos dalyvaujant Sveikata stiprinančių mokyklų sveikatos stiprinimo programoje.

40.6. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis):

40.6.1. technologiniam ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 27 punkte;

40.6.2. 1b, 1c ir 3b klasėse įgyvendinama šokio programa, skiriant 35 pamokas per metus (1 per savaitę) iš fiziniam ugdymui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 27 punkte. Kitos klasės šokio programą integruoja į fizinio ugdymo ir muzikos pamokas;

41. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

41.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

41.1.1. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programa, integruojamųjų programų – Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“). Šių programų atskirai planuoti ir vykdyti nereikia, jos yra integruotos į Bendrosios programos turinį;

41.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa ir Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa;

41.1.3. mokykla vykdo Antro žingsnio prevencinę programą visose pradinėse klasėse, kuri integruojama į klasės valandėles.

41.1.4. etninės kultūros ugdymas;

41.1.5. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas:

41.1.5.1. mokykla dalyvauja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Ugdymo plėtotės centro vykdomame projekte „Informatika pradiniame ugdyme“.

41.1.5.2. informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų, ne mažiau kaip 2 pamokas per trimestrą vedant IT kabinete.

41.2. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“.

42. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, ilgalaikiame plane numato ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios, Žmogaus saugos bendrosios, etnokultūros ugdymo, Auginkime vieni kitus, Olweus ir Antro žingsnio prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

43. Mokykla, rengdama Mokyklos ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, kuriems reikalinga pagalba dėl specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, Biržų rajono švietimo pagalbos tarnybos, mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

44. Mokyklos vaiko gerovės komisijai priėmus sprendimą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) ir švietimo pagalbos teikimo, mokykla kiekvienam mokiniui sudaro individualų pagalbos planą, kuris gali būti individualaus ugdymo plano dalis, paskiria pagalbos plano įgyvendinimą koordinuojantį asmenį. Koordinuojantis asmuo kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato tarpinius ugdymosi ir pagalbos tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimą, periodiškai aptaria pasiektus rezultatus.“

45. Švietimo pagalba (psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė ir specialioji) teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

46. Mokykla psichologinę pagalbą organizuoja Biržų rajono švietimo pagalbos tarnyboje.

47. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi reikmes, pritaikoma Bendroji programa, formuojamas ugdymo turinys (integralus ar pagal dalykus), parenkamos mokymosi organizavi-

mo formos (pamoka, pratybos, projektinė veikla ar pan.), pritaikomos ugdymosi erdvės, parinkamos ugdymui skirtos techninės pagalbos priemonės ir specialiosios mokymo priemonės ir pan.

48. Organizuodama mokinių, kuriems reikalinga pagalba dėl specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, mokykla atsižvelgia į:

48.1. mokinių turimus specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

48.2. mokymo(si) formą ir mokymo proceso organizavimo būdą: individualias, pogrupines, grupines pratybas, pamokų ar ne pamokų metu, pratyboms vykstant pamokų metu, pratybų ir pamokos tema turi derėti;

48.3. mokyklos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

49. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengiamas individualus ugdymo planas, siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti mokytis, pripažįstant ir plėtojant jo gebėjimus ir galias, teikiant švietimo pagalbą.

50. Mokykla, rengdama individualų ugdymo planą:

50.1. pritaiko Bendrąjį ugdymo planą iki 20 procentų koreguodama dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičių, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 27 punkte;

50.2. numato specialiąsias pamokas, logopedines pratybas, socialinio pedagogo konsultacijas, siūlo mokytojų konsultacijas, ugdyti mokinių raštingumą, suteikiančias bendrąsias ir dalykines kompetencijas, padėsiančias būti savarankiškesniems, ugdytis pagal aukštesnio lygmens ugdymo programą.

50.3. teikia mokymosi pagalbą, padedančią įveikti mokymosi sunkumus, kylančius dėl specialiųjų ugdymosi poreikių;

50.4. per mokslo metus gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų pamokų skaičių;

50.5. gali intensyvinti mokiniui teikiamą specialiąją pedagoginę ar švietimo pagalbą nustatytą laikotarpį, skirdama papildomų pamokų kiekvienam mokiniui individualiai ar mokinių grupei;

50.6. užtikrina specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi tęstinumą ir nuoseklumą.

51. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms, pogrupinėms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 35 pamokos per metus (1 per savaitę).

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMAS NAMIE

52. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal mokyklos vaiko gerovės komisijos ir Biržų rajono švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui, vadovaudamasi Bendrojo ugdymo plano 37 punktu.

52.1. galima skirti 35 ir daugiau pamokų per metus (1 ir daugiau per savaitę) specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ ĮVAIRIAPUSIŲ RAIDOS SUTRIKIMŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

53. Atsižvelgiant į individualias mokinio galimybes ir specialiųjų poreikių lygį, įvairiapusių raidos sutrikimų turintys mokiniai gali būti ugdomi bendroje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją.

54. Mokykla, organizuodama mokinių, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, ugdymą:

54.1. parengia individualų pagalbos vaikui planą, kuriame numato mokinio tolesnio mokymosi perspektyvą ir socialinio elgesio pasiekimus, aptaria švietimo pagalbos teikimo formas ir būdus, elgesio prevencijos ir intervencijos būdus, socialinių įgūdžių ugdymo veiklas. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavusi mokinio pažangą ar nustačiusi, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūri ir koreguoja individualų pagalbos vaikui planą;

54.2. paskiria pagalbos vaikui plano įgyvendinimą koordinuojantį asmenį, kuris kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato siekiamus tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimo žingsnius, atsakomybes ir periodiškus susitikimus teikiamos pagalbos rezultatams aptarti;

54.3. parengia pritaikytą mokiniui nuolatinę mokymosi vietą, prireikus naudoja sieneses/ širmas, skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Įrengia kiek įmanoma labiau nuo triukšmo izoliuotą erdvę klasėje ar už klasės ribų, kurioje įvairiapusių raidos sutrikimų turinčiam mokiniui būtų sudaromos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

54.4. užtikrina, kad mokytojai, bendradarbiaudami su švietimo pagalbos specialistais, taikytų elgesio vertinimo priemones netinkamo elgesio priežastims nustatyti ir reikalingų įgūdžių ugdymo strategijoms parinkti.

55. Mokykla užtikrina, kad ugdymo turinys būtų pritaikomas atsižvelgiant į individualius mokinio gebėjimus ir raidos sutrikimo specifiką (mokymo medžiagą pateikti įvairiais būdais (vaizdiniu, garsiniu ir kt.). Įtraukiant mokinį į veiklas būtina atsižvelgti į jo pomėgius, naudoti vizualines užuominas ugdymo procese, pateikti galimas atsiskaitymo formas ir leisti mokiniui pasirinkti atsiskaitymo formą.

56. Mokykla sudaro sąlygas ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialias priemones (minkštasuolius ir kt.). Taiko vizualinio struktūravimo metodus ir priemones pamokų ir pertraukų metu (struktūruoja erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoja vaizdinę dienotvarkę, pasirinkimų lenteles ir kt.) bei kitą vizualinę pagalbą (pvz., atgalinius laikmačius).“

Neformaliojo vaikų švietimo programos 1-4 klasėms 2020-2021 m. m.

Eil. Nr.	Vadovas	Užsiėmimo pavadinimas	Numatoma veikla	Mokinių skaičius	Valandų skaičius
1.	A. Petrusėvičienė	Jaunųjų miško bičiulių būrelis „Širvėna“ (2 kl.)	Mokiniai ugdysis gebėjimą pažinti gamtą, tyrinėti, ieškoti atsakymų į išskylančius klausimus.	15	1
2.	M. Budriūnienė	II-IV kl. užklasinė sportinė veikla	Sportinė veikla – mokiniai pasiruoš ir dalyvaus sporto varžybose.	15	3
3.	J. Stasiūnienė	Dainavimo mokyklėlė „Aušra“ (1-4 kl.)	Ugdysis jausmų ir sceninę kultūrą. Gebės laisvai jaustis ir judėti scenoje. Dainuos įvairių stilių kūrinius. Išplės muzikinę patirtį pasitelkdami muzikavimo įgūdžių ir muzikos kalbos praktiką.	15	3
4.	V. Kruopienė	„Skaityk, mąstyk, tobulėk“ (4 kl.)	Skatinti domėjimąsi mokslu, ieškoti sprendimų tyrinėjant. Atliks loginio mąstymo reikalaujančias užduotis ir kurs jas patys.	15	1
5.	A. Vaitiekūnienė	Liaudiškų šokių kolektyvo „Aušra“ jaunučių grupė (1-4 kl.)	Išmoks liaudies šokių, dalyvaus konkursuose, mokyklos renginiuose, festivaliuose.	15	4
6.	J. Pranciliauskienė	Keramikos būrelis „Keramikos dirbtuvėlė“ (1-4 kl.)	Vaikų kūrybinės saviraiškos kelias taikant jiems patrauklią veiklą su moliu, skatinant pažinti supantį formų pasaulį, gebėti pajusti, suvokti jo ypatumus, sudaryti galimybes vaikui tapti kūrėju.	15	3
7.	R. Paliulionis	Šachmatų būrelis	Susipažins su šachmatų žaidimo technika, istorija. Žais šachmatais tarpusavyje, dalyvaus turnyruose.	15	2
8.	D. Barkauskas	„Žaidimų kūrimas“ (1-4 kl.)	Būrelio metu su vaikais bus pereinami visi žaidimo kūrimo etapai – nuo idėjos, prototipo iki galutinio projekto.	15	3
9.	V. Morkvėnaitė	„Gatvės šokis“	Šokiai skirti vaikams, kurie nori ugdyti kūno lankstumą, lavinti ritmo pojūtį, kūrybiškumą. Šokiai glaudžiai susiję su improvizacija, tad mokinys gebės savo kūrybines	15	1

			mintis išreikšti per judesio prizmę.		
10.	L. Tamošiūnaitė	IT dirbtuvės (1-2 kl.)	Mokiniai susipažins su stacionaraus kompiuterio darbu, lavins algoritminį, loginį mąstymą piešiant, žaidžiant ir konstruojant. Susipažins su mini kompiuteriukais, jų veikimu, pabandys užprogramuoti.	15	1
				150	22 val.

